

MK-209

May-2025

B.A., Sem.-II (NEP)

MDC-HIS-124 : History

(Cultural Heritage of India-II)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. બૌદ્ધ સાહિત્ય (ત્રિપિટક) વિશે સમજૂતી આપો. 10
અથવા
1. જૈન ધર્મના સાહિત્યનો પરિચય આપો. 10
2. ભારતીય સંગીતનો ટૂંકમાં પરિચય આપી, લોક સંગીત વિશે નોંધ લખો. 10
અથવા
2. ભારતીય નૃત્ય કલાનો પરિચય આપી, 'ભારતનાટ્યમ્' અને 'કુચીપુડી' નૃત્ય વિશે માહિતી આપો. 10
3. પ્રાચીન ભારતીય શિક્ષણ પ્રણાલીનું મૂલ્યાંકન કરો. 10
અથવા
3. 'નાલંદા' અને 'વલભી' વિદ્યાપીઠનો ઇતિહાસ આલેખો. 10
4. શલ્યચિકિત્સામાં મહર્ષિ સુશ્રુત અને 'સુશ્રુત સંહિતા'નું યોગદાન જણાવો. 10
અથવા
4. 'વરાહમિહિર' વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 10
5. વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (ગમે તે દસ) 10
(1) 'ત્રિપિટક'માં કયો પિટક સૌથી પ્રાચીન છે ?
(a) સુત્ત પિટક (b) વિનય પિટક
(c) અભિધમ્મ પિટક (d) એકપણ નહિ
(2) નીચેનામાંથી કોને 'ગણિતશાસ્ત્રના પિતા' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
(a) વરાહમિહિર (b) આર્યભટ્ટ
(c) ચાણક્ય (d) કાણાદ

- (3) 'नाट्यशास्त्र' ग्रंथની રચના કોણે કરી હતી ?
- (a) નારદમુનિ (b) કાલીદાસ
(c) યાણક્ય (d) ભરતમુનિ
- (4) કયા વેદને સંગીતની ગંગોત્રી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (a) યજુર્વેદ (b) સામવેદ
(c) અર્થવેદ (d) ઋગ્વેદ
- (5) 'કુચીપુડી' કયા રાજ્યનું જાણીતું નૃત્ય છે ?
- (a) અસમ (b) આંધ્રપ્રદેશ
(c) કેરળ (d) ગુજરાત
- (6) નાલંદા વિદ્યાપીઠનું ગ્રંથાલય કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (a) પાઠશાળા (b) પુસ્તકાલય
(c) ધર્મગંજ (d) સંગ્રહાલય
- (7) ભવાઈના મુખ્ય પાત્રો કયા છે ?
- (a) જસમા-ઓડણ (b) રંગલો-રંગલી
(c) મણિયાર (d) ઝંડા ઝૂલાણ
- (8) 'ચરકસંહિતા' ગ્રંથની રચના કોણે કરી હતી ?
- (a) વરાહમિહિર (b) વાગ્ભટ્ટ
(c) યાણક્ય (d) મહર્ષિ ચરક
- (9) કણાદ ઋષિએ કયા ગ્રંથની રચના કરી ?
- (a) શિલ્પસંહિતા (b) ચરકસંહિતા
(c) વૈશેષિક દર્શન (d) સુશ્રુતસંહિતા
- (10) ઉપનિષદને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (a) વેદાંત (b) વેદ
(c) ઉપવેદ (d) ઉપનિષદ
- (11) વલભી વિદ્યાપીઠની સ્થાપના કયા વંશે કરી હતી ?
- (a) પાલ (b) વાઘેલા
(c) સોલંકી (d) મૈત્રક
- (12) નીચેનામાંથી કઈ વિદ્યાપીઠ બિહાર રાજ્યમાં આવેલી છે ?
- (a) ઉદ્દન્તપુરી (b) વિક્રમશિલા
(c) તક્ષશિલા (d) નાલંદા

Seat No. : _____

MK-209

May-2025

B.A., Sem.-II (NEP)

MDC-HIS-124 : History

(Cultural Heritage of India-II)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Explain Buddhist (Tripitaka) literature. 10

OR

1. Introduce the literature of Jainism. 10

2. Give a brief introduction to Indian music and write a note about folk music. 10

OR

2. Introduce the art of Indian dance and provide information about 'Bharat Natyam' and 'Kuchipudi' dance. 10

3. Evaluate the ancient Indian education system. 10

OR

3. Outline the history of 'Nalanda' and 'Vallabhi' Vidyapeeth. 10

4. Explain the contribution of Maharishi Sushruta and 'Sushruta Samhita' to traditional medicine. 10

OR

4. Write a detailed note about 'Varahamihira'. 10

5. Choose the correct option and answer : (Any ten) 10

(1) Which Pitaka is the oldest in the 'Tripitaka' ?

(a) Suta Pitaka

(b) Vinaya Pitaka

(c) Abhidhamma Pitaka

(d) None of them

(2) Who among the following is known as the 'Father of Mathematics' ?

(a) Varahamihira

(b) Aryabhata

(c) Chanakya

(d) Kanada

- (3) Who composed the book 'Natyashastra' ?
- (a) Narad Muni (b) Kalidas
(c) Chanakya (d) Bharat Muni
- (4) Which Veda is known as the Gangotri of music ?
- (a) Yajurveda (b) Samaveda
(c) Atharvaveda (d) Rigveda
- (5) 'Kuchipudi' is a famous dance of which state ?
- (a) Assam (b) Andhra Pradesh
(c) Kerala (d) Gujarat
- (6) By what name is the library of Nalanda Vidyapith known as ?
- (a) School (b) Library
(c) Dharma Ganj (d) Museum
- (7) Who are the main characters of Bhavai ?
- (a) Jasma-Odan (b) Ranglo-Rangli
(c) Maniar (d) Zanda Julan
- (8) Who composed the book 'Charaka Samhita' ?
- (a) Varahamihira (b) Vagbhatta
(c) Chanakya (d) Maharshi Charaka
- (9) Which book was written by Kanada Rishi ?
- (a) Shilpa Samhita (b) Charaka Samhita
(c) Vaisheshika Darshan (d) Sushruta Samhita
- (10) By what other name is the Upanishad known as ?
- (a) Vedanta (b) Veda
(c) Upaveda (d) Upanishad
- (11) Which dynasty founded Valabhi Vidyapith ?
- (a) Pal (b) Vaghela
(c) Solanki (d) Maitrak
- (12) Which of the following universities is located in the state of Bihar ?
- (a) Udantpuri (b) Vikram Shila
(c) Taxila (d) Nalanda
-